

As Xornadas de Folclore visitaron dezaseis concellos de Ourense

Páxina VI

Cultura embelecerá a contorna do mosteiro de Espadanedo

Páxina VII

Premio María Moliner para a biblioteca do Pereiro

Páxina X

Exposición sobre os 25 anos da Coral Polifónica do Concello de Monforte

Páxina XII

Sober celebrou con éxito a Feira da Rosca e o túnel do viño de Amandi

Páxina XIII

Lourenzá prepara as Letras Galegas de Fernández del Riego

Páxina XIV

O libro sobre o Camiño de San Rosendo promociona a Baixa Limia e Terras de Celanova

Páxina VII

Hostaleiros de Lugo promocionan a gastronomía en La Vuelta 2022

Páxina VI

Trasniños
ARÁNDANOS
SIN CONSERVANTES SIN COLORANTES
¡Da terra a túa mesa!
Pedidos: 617 41 80 17.
O TRASNO. Rúa Lepanto, 10. Ourense.

Establecemento seguro
Certificado desinfección
www.saneacontrol.com

Rúa Marcelo Macías, 35. Teléfono 988 231 107 OURENSE

Opinión

O Mapamundi

Por Roberto Mansilla Blanco

Outoño "quente" ou "frío"?

Un mantra se repite nos medios como se fora unha predición apocalíptica: imos cara un "outono quente". Ou máis ben será un outono frío, polo visto sen gas para quentar as casas. Culpan a Putin e a súa guerra ucráina. A ministra de Defensa Margarita Robles xa advirte dun "inverno difícil" motivado polos "chantaxes" do Kremlin, tomando en conta que ten a man o subministro do petróleo e do gas cara Europa.

Tras este verán de sequías e de incendios albíscase un final de ano de recesión económica, inflación e aumento do paro, factores que poden presaxiar conflitos sociais e tensións políticas. E todo isto ao carón das respectivas candidaturas que comezan a perfilarse para A Moncloa de cara ao electoral 2023.

Agora ben, fíxense nesta nova: "as importacións de gas dende Rusia a España baten récords mentres afúndense as de Alxeria". De acordo a esta información, Rusia foi o segundo proveedor enerxético para España cun 24,4% do gas exportado, só por detrás de EE.UU. Coincidencia? Casualidade? Como é que Washington lidera esa lista? É a consecuencia da invasión militar rusa a Ucraína ou máis ben do

'acordado' no cumio da OTAN de Madrid? Non era entón que Putin 'cortaba o grifo' do gas para 'castigar' aos europeos, con vistas a propiciar un frío inclemente neste outono-inverno que está ás portas?

"Non era entón que Putin 'cortaba o grifo' do gas para 'castigar' aos europeos, con vistas a propiciar un frío inclemente neste outono-inverno que está ás portas?"

A todo isto, as tensións xeopolíticas seguen sen parar. O foco agora está en Taiwán. China e EE.UU. están tensando militarmente unha corda que ameaza con voar os cimentos do sistema internacional en tódolos aspectos, político, xeopolítico, militar, económico e comercial. De Taiwán podemos falar de reclamos de soberanía e dos intereses xeopolíticos pero a atención tamén está en controlar este espazo como "esfera de influencia", tomando en conta que é un país líder en electrónica, informática, recursos naturais e puntos de conexión portuaria imprescindibles para manter en pe a economía global. Por tanto,

teremos unha nova guerra prevista para este outono?

Por outra banda, Rusia e China seguen acelerando a súa alianza en planos como o militar, con exercicios conxuntos ("Vostok"; Venezuela) nos que tamén están participando India, Irán, Bielorrusia, Tadxikistán e Mongolia, entre outros. Unha clara sincronía euroasiática, disuasiva e desafiante contra o "atlantismo" da OTAN. Putin tamén prometeu "ampliar relacións" con Corea do Norte.

Así mesmo, EE.UU. acelera contactos con socios enerxéticos outrora incómodos para os seus intereses, como son os casos de Arabia Saudita, Acerbaixán e Venezuela, toda vez tamén acelera exercicios militares en Asia Central. A posibilidade real de desconexión definitiva do petróleo ruso para Occidente prevista para este outono é un argumento para que Washington amplíe o seu abano de socios provedores, así sexa contra membros do seu particular "eixe do mal" (Venezuela, Irán) precisamente tamén aliados do eixo ruso-chino.

Crimea: estamos ante unha "nova Chechenia"?

Non lonxe está o conflito ucráino, que agora amosa inesperados ingredientes. Tras un ataque a unha estación militar en Crimea, o servizo de seguridade ruso FSB

informou das detencións de presuntos saboteadores islamitas provenientes dun movemento, o Hizb ut-Tahrir al-Islami, prohibido en Rusia pero con notable presenza durante moitos anos en Asia Central. Unha rexión, Asia Cental, que recobra a atención global tralo retorno ao poder dos talibáns en Afganistán fai exactamente un ano, toda vez Rusia e China puxan por construír neste país centroasiático novas "esferas de influencia" ante a desfeita provocada pola retirada militar estadounidense de agosto de 2021.

Agora ben, é posible especular con que Crimea sexa unha "nova Chechenia" para Rusia, un novo caldo de cultivo para un integrismo islamita antirruso, con intereses similares aos dunha resistencia ucráina cada vez máis monopolizada por grupos paramilitares de extrema dereita? Que intereses hai detrás desta presunta presenza de células islamitas na península anexionada por Moscova en 2014? Por certo, non deixa de ser irónico que miles de chechenos combaten a carón das tropas rusas en Ucraína.

CONTINÚA EN <https://www.novasdoeixoatlantico.com/outono-quente-ou-frío-roberto-mansilla-blanco/>

Por Manuel Blanco Villar

A malla da reconciliación

O pasado sábado, día 20 de agosto tivo lugar a celebración da XXIII Malla Tradicional de Lalín no Museo Etnográfico Casa do Patrón cun rotundo éxito, tanto de participación (setenta persoas traballando), como de asistencia de público, que superou as 1.500 persoas, das cales cincocentas quedamos a compartir o xantar de confraternidade, para continuar co oitavo serán da malla ata ben entrada a tardiña.

No nome da Casa do Patrón e no meu propio, agradezo a asistencia de Cesáreo González Pardo, presidente do Clúster de Turismo de Galicia, Cristina Pichel, directora xeral de Xuventude, José Crespo, alcalde de Lalín, concelleiros da corporación municipal, numerosos medios de comunicación, veciños de Codeseda e Doade e infinidade de amigos do Museo, procedentes de toda Galicia para colaborar e gozar da celebración.

Como principais factores que facilitaron que esta gran festa etnográfica, gastronómica e musical a prol do noso rural acadara este gran nivel na súa primeira edición coa marca de Festa de Interese Turístico de Galicia, queremos subliñar os seguintes:

* Unha axeitada planificación e organización por parte da Asociación de Amigos do Museo Casa do Patrón, Entidade responsable do evento, dende os seus inicios, que conta cunha base social moi ampla e consolidada no territorio.

* A contrastada profesionalidade e gran experiencia de participantes e profesionais encargados da execución da malla, do xantar e do posterior serán musical.

* A amplitude e calidade da programación: exposicións de pintura, artesanía galega e maquinaria antiga, das recreacións da malla á pedra, con males, malladoira manual, malladoiras con motores e tractor, o enxebre xantar galego, feito a base de produtos da Terra, e a variada xornada musical vespertina, moi representativa da música tradicional galega.

* A colaboración desinteresada de moitos galegos amantes das antigas costumes da vida nas nosas aldeas, achegando cada ano apeiros, ideas e traballo, así como a colaboración dos Organismos Oficiais: Xunta de Galicia, Deputación de Pontevedra e Concello de Lalín.

* O comportamento exemplar de todos

e cada un dos asistentes, sen ocasionar o máis mínimo incidente durante esta longa, concorrida e entretida xornada.

* Unha gran participación de xente nova na execución das faenas etnográficas e máis aínda nas actuacións musicais, que ademais de contaxiarnos a todos coa alegría propia da súa xuventude, nos garante a continuidade das vindeiras edicións.

* A incomparable beleza da paisaxe natural que nos envolve, que constitúe o mellor marco posible para este tipo de celebracións ao aire libre, compartindo a forza da natureza, o noso último e verdadeiro fogar.

* Unha climatoloxía favorable para este traballo, que precisa dun día soleado e luminoso, para que o gran e a palla vaian ben secos, en perfectas condicións.

* A difusión do evento a través dos distintos medios e canles de comunicación: redes sociais, páxinas web, prensa escrita, radio, TVG, apoiada ademais por diversos organismos oficiais.

* A visible necesidade que todos temos de esquecer dous negros anos de pandemia, recuperando o máximo ritual das festas populares que salpican e enriquecen o mundo rural galego, sobre todo na época estival.

Por todo iso, coido que foi ésta a malla da reconciliación, con nós mesmos, cos demais, co xeito de vida que sempre

tivemos e desexamos seguir tendo, e tamén coas sacrificadas xentes do noso campo, sobre todo os que se quedaron polo camiño e xa non poden acompañarnos, a cuxa memoria lle dedicamos esta humilde homenaxe.

Mil grazas a todos e para o ano, volveremos a vernos na Malla Tradicional de Doade!

Por Avelino Jácome

As mallas en Ribas do Asneiro

O Asneiro baixaba caladiño, esmorecendo neste verán perigoso de sol e ceo, seco de auga e tristeiro de albiscar tempos escuros para as árbores e os nosos mil ríos.

En Codeseda recreábase a Festa da Malla e pola mente do poeitiña que vos fala as lembranzas... Aquelas medas coma castelos nas eiras, antes medoucos orfos nos eidos, as leiras e os niños de paspallás entre o centeo. O centeo cando verdea é coma o mar, ondea e arrola, déitase e érguese nas voltas do vento, coma unha muiñeira, coma as mozas garridas que a bailan na punta do pé, revirándose ao son do vento e da música.

É tempo de retornos, volven os emigrantes, Fernando de Adelaida e Maruxa, Paulino e Pura, Pepe de Anuncia, Máximo de Carrón e tantos outros ... volven ao niño, polo menos en agosto, para ver aos seus e para axudar nas mallas, para lembrar a quen pertencen, por moi lonxe que vaian levan o po da palla no nariz, a morriña nos ollos, e o son das correntes do río no maxín, as garatuxas do noso Asneiro querido que lles canta un tango ou un fado, unha copla ou un pasadobre cando a saudade afoga e o afastamento se eterniza.

Tamén volve a Bubela ao celeiro de

Cándido e as casiñas das andoriñas ao corredor da avoa a carón do contador da luz.

A min vólleme unha imaxe por riba de todas: un home pequeno, rexo e flexible, coa forza do carballo e a elasticidade dun vimbio, tirando a suor da fronte con dous dedos, coa pucha na cabeza e un pano debaixo, “para non quentar a cabeza”, como adoita dicirme rindo. É o meu heroe, o meu paiciño, xeitoso coas mulleres, aloumiñeiro cos cativos, compañeiro con todos, traballando a reo de sol a sol, sen unha queixa, sen un mal xesto, sen perder o sentido do humor facendo máis levadío o traballo de todos, con xeito e con maña. A malla é de todos e para todos, meniños, mulleres, mozos e vellos,

hai un sitio e un traballo para cada quen, todos son importantes e todos se senten necesarios, porque o son.

Andoriñas

En Ribas do Asneiro as andoriñas son sagradas; pobre daquel que estrague un niño de andoriñas, ofende a Deus e ofende aos deuses dos paxaros e dos meniños, os señores das fragas, os reis dos carballos e dos castiñeiros. As casas escollidas por elas son bendicidas e non entrarán nelas nin meigas, nin demos, nin mal de ollo, nin malas compañías, nin faltará o pan ao longo de todo o ano.

As almiñas dos defuntos viaxan lonxe e volven cada verán coas andoriñas, coas rulas, coas bubelas e cos emigrantes. Os emigrantes traen o ciballo doutras terras para os fillos e os pais que quedan no pobo, uns veñen de vivos e algúns, como a mamá, retornan mortos, pero en Ribas Do Asneiro non morre ninguén, alí nácese pero non se morre, a morte esvarou unha noite de xeadada pola Costa da Fonte e afogou no remuíño do Pozo Negro, alí na Praia de Blanco onde a rocha do Cabalo de Aldara quixo recuar pero veu unha troita de dous metros e papouna, por iso a xente de Ribas do Asneiro é inmortal e atópala nas carballeiras, nas corredeiras, nas festas, pero onde os atopas e se atopan sempre

todos é nas mallas, nas deste lado ou nas do alén, que para o caso veñen sendo as mesmas.

En Codeseda podédelo comprobar cada ano se non me credes, este ano vin moita xente, milleiro e medio de persoas, pero en realidade había moita máis, estaba Alicia e Lola, a carón de Blanca e Fernando, andaban Jesús e Amparo, os do caseiro axudando a Manolo, vin tamén ao outro Manolo e a outra Amparo, a Eligio de Santomé co tractor, e vin a Laureana e a miña avoa Hortensia e ao avó Amador e cando botei a palla vinte a ti papá na cima do palleiro, pretiño de Manolo de Taín, facendo no palleiro, e escoiteiche dicirme: “Chiquito, déixate de Andromenas e bota palla que hai que ir rematando”, ata notei a túa a man acariñándome a testa, conteillo despois a Rogelio de Santomé por se el vira tamén todo iso e díxome: “vin, vin pero non che dixen nada para que non te foras encerellar moito que xa é horas de ir xantando”.

Esta Andrómene, quero dedicarlle a “Os Trasnós de Doade” que coa súa actuación me tocaron o corazón e a Malla de Codeseda que foi declarada este ano Festa de Interese Turístico de Galicia, dende as Ourelas do Asneiro, Codeseda tamén é Ribas do Asneiro!!!

Lidia Villarino Álvarez en Ourense

Lidia Villarino Álvarez, xoven pintora ourensán de 25 anos, presentou na Casa da Xuventude de Ourense, unha mostra dos seus traballos. Trátase da súa primeira exposición individual, (pintura e fotografía) a máis de amosar as súas creacións, tamen pintou “in situ” para mostrar a xente que se achegou a exposición, a orixe dunha obra e a técnica e a creatividade que a acompañan.

Estudante de restauración e conservación

en Bizkaia, presenta neste “tour” unha mostra de retratos e escenas costumbristas, (un autoretrato seu xa fora seleccionado para publicalo na revista Nós, a Xente do Redor) onde colaboran firmas tan recoñecidas como, Miguel Ángel Martínez Coello, Maite Vázquez, Paco Ascón, Antón Pulido, Lola Doporto, entre outros

A pesares da súa xuventude esta artista xa expuxo en Londres, Madrid e Bilbao, agora fará un percorrido por diferentes

espazos xovenes de Galicia, a seguinte parada desta marabillosa viaxe e en Chantada, onde se poden visitar as obras de fotografía e de pintura no Espazo Xoven e na Casa da Cultura, durante todo o mes de setembro.

Tamen foi invitada a Feira Internacional de Arte o Gois-Oroso Arte en Portugal onde seleccionaron unha das súas obras que forma parte da exposición de setembro.

Sen dúbida a Ourense o arte agromalle coma a auga As Burgas, este é o caso desta artista de técnica exquisita, cargada de sensibilidade en cada unha das súas creacións.

Máis información na nosa web
www.novasdoeixoatlantico.com

Opinión

Por Baldomero Iglesias Dobarrio, Mero

Cando o silencio é cómplice tamén

A esta altura de convento, é que non cadran as cousas. Por un lado os que suman para poder unidas engadir vontades e por outro as prohibicións de coñecer os secretos e as informacións clasificadas que aínda navegan leis franquistas e que, seica, agora se van adecuar aos modos e maneiras da Otan e de Unión Europea, confiando sexan -non o sabemos- de máis honesta condición e pulcritude. Mais non sabemos, todo isto é unha suposición. Totalizando e xa para expertos entendedores: que non saberemos nada do sucedido, que todo seguirá sobre secreto de sumario e que non teñen por que render contas dos desatinos que houbera. Así pensan eles evadir o vulto. Todo quedará envolto en mentiras e tortuosas prohibicións, en pantallas de plasma para comparecer mediante escenificacións no aparente, para engano procaz daquelas cousas que pretenden deixar ocultas. Fano con palabras calculadas en rodas de prensa amañadas cos mesmos que reciben a subvención, polo seu silencio, e en preguntas sen resposta. Lonxe estamos da verdade e da necesaria protección da mesma, da protección ética e moral, da protección que nos ampare de novos erros, aquela medioambiental e social que nos saque da indignación á que nos teñen sometidos desde hai tanto tempo. Xa non é de agora,

os políticos veñen sendo uns entregados á deriva e, se consenten desta volta, unha vez máis, merecerán tamén o noso desprezo. Se non conforman ese espazo de contraste e salvagarda dos nosos intereses, evaden responsabilidades e confianza depositadas nos votos, aquelas de cando

prometeron transparencia e honestidade. A nosa relación con todo o seu mundo semella unha néboa mesta inhabitable, un campo de minas e exterminio. Chega con ver os “postureos” que adoptan e as palabras necias e insultadas que ofrecen, a hipocrisía que asumen constantemente para distanciarse da realidade, dos problemas que nos doen. Hoxe son incendios e seca, guerra de bloques e de submisión, paro en breve e longa distancia, sanidade sen medios e persoal, educación na que todo son improvisacións, a escalada de prezos que

nos encarece a vida por riba do que pagan polo noso traballo, as enerxías xenuflexionando diante das grandes fortunas que nos miran sobre o ombreiro, o deterioro climático. Pesa moito tamén esa teima de cometer inxustiza por non volver na memoria, reparar as feridas aínda abertas daquel xenocidio e dos crimes contra a humanidade cometidos, aínda pendentes de declarar ilegais e pendentes de anular aquelas vixentes sentenzas.

Mais o peor de todo son os efectos secundarios que nos sinalan directamente a nós, resumidos na falta de esperanza, desespero, soidades e illamentos, abandono do rural e a vida en contacto e respecto da terra, a perda de identidade sumidos en mil modos alleantes de anonimato, a crise de poboación sen crianzas nin crecemento á vista. Ben é certo que calquera democracia precisa de actos que visibilicen os dereitos e deberes, a liberdade. Que garden o equilibrio de tres poderes, tan atados hoxe, en igualdade para a totalidade. Non se trata só de buscar o equilibrio de maiorías, senón de equilibrar a pesar delas, evitando discriminacións minorías porque senón será un abuso. Esa intolerancia amosada de palabra e en feitos débese converter en acordos para resolver problemas que a nós, votantes, nos afectan e preocupan. Trátase de

atender e combinar todas as peculiaridades exclusivas do noso mundo, de asistir no momento das deficiencias ás que -uns e outros- nos trouxeron. E desde logo, porque xa esta ben, que se lles vexa ansia de volver pola verdade e o decoro, pola corrección e boas formas, pola garantía dos nosos dereitos a coñecer verdades ocultas que moveron milleiros de restricións, negadas e sen aínda aclarar. As confidencialidades e apaños que se trouxeron son os esteos do noso porvir, tan debilitado en base á mentira. É necesaria a habilitación da nosa liberdade, abríndose á certeza. O silencio, neste caso, vulnera a liberdade de expresión e débese considerar inxustificada censura, propia dos tempos do “aquele señor pequeniño de voz afrutada” que tanto nos prexudicou e que fixo unha lei de Segredos Oficiais no ano 1968, aínda en vigor, e que agora coa reforma ameaza informacións que poidan dar persoas libres e sensatas, xornalistas e posibles denunciante e vítimas. Detrás dese seu silencio ampáranse algúns dos que hoxe gañan eleccións e suman votos. Pero non o ven! Se non se dá conta das causas corruptas -tantas- que houbo en todas as administracións, como se poderán corrixir erros, encarrilar tempos novos e impedir que enchan a boca de mentiras, mesmo para pedir o voto?

Por Nemésio Barxa.

De montes vizinhos e baldios (1)

Discutida a orixe dos chamados montes vizinhos e discutíbeis moitas das teorías e opinións, que vão desde ter nacido com as primeiras sociedades agrícolas ao seu estabelecimento polos Suevos ou por os foros outorgados polos monarcas na Reconquista, por concessões de senhores ou da Igreja, mas em todo caso por necessidades de fixar povoação ou de supervivência dos labregos. De qualquer jeito o que menos interessa é sua origem o importante é constituir uma realidade jurídica, económica e social que sobrevive desde há mais de oitocentos anos apesar dos incontáveis atos e tentativas de liquidação, que se mantem vigente na Galiza e no Norte de Portugal (onde se denominam “baldios”) e que não obstante o conflito de interesses subjacentes passa despercebida a uma ampla camada da população galega e portuguesa.

Os montes vizinhos (ou baldios) foram historicamente complementos imprescindíveis dos habitantes de rural para sua supervivência, pois fornecem lenha, pastos, mato ou água, e têm as características de ser propriedade comum particular, sem assinalação de quotas, de todos os vizinhos de uma determinada aldeia ou paróquia, indivisíveis, inalienáveis, imprescritíveis e inembargáveis, direito germânico consuetudinário frente ao mais comum direito romano no que por natureza existem quotas e carecem de todas as particularidades antes mencionadas. Esta forma de propriedade de terras conseguiu sobreviver ao fenómeno desamortizador e á organización municipal e sua titularidade foi discutida aos seus legítimos proprietários, os vizinhos, por entidades públicas (especialmente Concelhos) e empresas privadas, sofrendo incontáveis atos e tentativas de extinção materializados em numerosos

instrumentos jurídicos e incluso atos de força que só a resistência da vizinhança afetada e a doutrina jurisprudencial da Audiencia Territorial de A Coruña, incluso do TS, conseguirem sua subsistência, até que a Lei 52/68 reconheceu a figura jurídica,

dica, ainda que bastante limitada no seu desenvolvimento e ingerência municipal, e a Lei 13/89, atualmente em vigor, da Autonomia Galega, recolheu com mais precisão os termos de esta particular propriedade privada comunitária, que constitui sinal de identidade e cultural de Galiza, liberou-a da tutela dos Concelhos e esta-

beleceu a obriga da Administração florestal para ajudar as Comunidades vizinhas proprietárias com médios e assessoramento técnico para um melhor aproveitamento, cuidado e desenrolo do monte e também para mediar nos conflitos que puderam surgir (e surdiram) sobre os limites entre Comunidades de Montes.

Infelizmente as obrigações impostas á Administração florestal não foram cumpridas (ou adequadamente cumpridas) e as Comunidades não sempre contam com ajudas técnicas nem jurídicas que facilitem a exploração, conservação e adaptação, no seu caso, do monte. Em qualquer caso são muitas as Comunidades de Montes na atualidade que exploram adequadamente e tiram riqueza e benefícios dos seus montes e facilitam seu progresso e serviço social e ao medio ambiente.

Continúa no próximo número.

Quinta do Limorieo, agosto de 2.022.

Xosé González Martínez. *Secretario da AFNLG.

Un monumento funerario para Manuel Murguía

As Irmandades da Fala constituídas en 1917, seis anos antes do pasamento de Manuel Murguía, fundador do nacionalismo galego, reivindicou a soberanía estética de Galicia como un dos obxectivos para impedir a desfeita do noso patrimonio arquitectónico, monumental e popular. Continuadores desa filosofía foron os intelectuais da Xeración Nós. O Partido Galeguista, fundado en 1931, incorporou ao seu programa o obxectivo das Irmandades, sendo o arquitecto Manuel Gómez Román o gran valedor da defensa dun estilo arquitectónico xenuinamente galego. Ramón Otero Pedrayo calificouno como o soñador das mil Compostelas para Galicia. As súas construcións espalladas pola xeografía galega e moitos proxectos inéditos que se conservan dan fé do aserto oteriano.

Por esta razón hai sete anos a Asociación de Funcionarios para a Normalización Lingüística (AFNLG) co gallo da celebración do asasinato de Alexandre Bóveda, queixouse publicamente da ignominiosa porta

do panteón que garda os seus restos no cemiterio de San Mauro en Pontevedra. No ano 2014 denunciabamos que “Bóveda

está enterrado detrás dunha porta de aluminio”, e corresponsabilizabamos do indigno trato da súa memoria á Fundación

que leva o seu nome, Concello de Pontevedra e familia, e a cantos asistían ano tras anos a facer a ofrenda floral sen inmutárense polo rechamante adefesio. Algún dos aludidos dándonos a razón decidíu cambiar aquela indecorosa e vulgar porta por outra máis digna de cristal. Ben feito!

Manuel Murguía, esposo de Rosalía de Castro, e fundador do pensamento nacionalista, está soterrado no cemiterio de San Amaro da Coruña baixo unha humilde lousa de granito cunha cruz de mármore descondada cun texto en castelán da autoría dos seus fillos. No mesmo camposanto outros prohombres do galeguismo con candeseus méritos teñen monumentos funerarios de gran beleza arquitectónica. Reparemos nalgúns entre outros: Eduardo Pondal, Manuel Lugrís Freire, que foi presidente da Real Academia Galega, o escritor Pérez Lugín e o músico Xosé Castro González que musicou dous poemas de Curros Enríquez: “Os teus ollos” e “Adiós a Mariquiña”.

Rosalía de Castro, soterrada cunha inscrición en castelán no cemiterio de Adina, para seren trasladados os seus restos posteriormente ao Panteón de Galegos Ilustres en San Domingos de Bonaval, a carón de Alfredo Brañas, Francisco Asorey e Castelao. Ali está o seu monumento fu-

nerario co seguinte texto inscrito na pedra: “D.O.M. Pra eterna memoria . Galicia fixo facer por suscripción nacional este monumento, onde descansa na paz do Señor a que foi gloria da súa patria Señora Dona Rosalía de Castro de Murguía. Finou en Iria o 15 de Julio do ano 1885”.

A AFNLG está a preparar en colaboración con moitos concellos o Día da Restauración da Memoria Lingüística para galeguizar o ámbito funerario; honrando a memoria de todos os nosos devanceiros, porque grazas a eles Galicia segue a ter cultura e lingua de seu. Para tal celebración elixíu este ano a figura de Manuel Murguía, fundador do pensamento nacionalista galego coa pretensión de que a Xunta de Galicia, Deputación e Concello da Coruña, titular da tumba, constrúan sobre ela un mausoleo para maior realce da celebración do centenario do seu pasamento acontecido o 2 de febreiro de 1923.

O labor realizado por Manuel Murguía na reconstrución da identidade galega é merecente dese gran mausoleo que honre a súa memoria.

Por Nicolás Xamardo. Prof. Honorífico da UPV/EHU.

Terra Chá

A Terra Chá somentes é:
un povo aquí, outro acolá,
mil arbres, monte raso,
un ceo chumbo e tráxico
no que andan as aves a voar.
O resto é soedá.

Cando lin por primeira vez este poema, quedei cativado pola súa maxia e, co paso do tempo, dándolle voltas e voltas, fun entendendo o traballo creativo de Manuel María. Dende hai varios anos, tiven o desexo de comentalo, de analizar os procesos presentes no mesmo, froito da intuición do poeta; a pesar de saber que toda análise, todo co-

mentario, como o que vou facer, mata a maxia creativa, o golpe intuitivo do artista.

Dous son os movementos do pensamento de Manuel María: análise e síntese.

O poeta analiza, descompón o todo (A Terra Chá), ao que lle vai dar forma poética, en partes (análise) e escolle despois as que considera máis significativas, síntese.

Comeza o poema cunha enumeración: A Terra Chá somentes é:...

Os elementos da enumeración móstranse en forma de oposición (Un pobo aquí, outro acolá, mil arbres, monte raso, un ceo chumbo e tráxico no que andan as aves a voar).

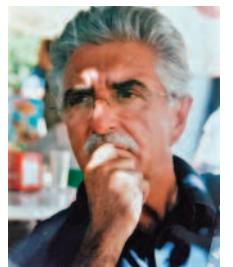
Manuel María conclúe, pecha o poema cunha oposición forte a toda a enumeración opositiva precedente (O resto é soedá): cheo/valeiro. O estilo opositivo, dialéctico, nun mesmo movemento, condensa o pensamento e simplifica, dun xeito singular, a complexidade do todo (A Terra Chá). E é, precisamente, esa condensación, esa singularidade opositiva, eses movementos dialécticos os que universalizan o poema; porque, como di A. Badiou, toda obra para ser universal ten que ser dialéctica. E este poema o é.

Como resolve o poema a dicotomía Particular/Universal? Ou dito doutro xeito: como un poema tan local pode chegar a ser universal? Toda obra de arte universal sempre está localizada e é dende esa localización como singulariza, dialéctica-

mente, como universaliza o local. Non hai unha universalidade deslocalizada, fóra de lugar. Pensemos nas traxedias clásicas gregas, no Quixote, na poesía de Mallarmé ou na obra poética de Manuel María.

Podemos dicir que este poema de Manuel María, Terra Chá, é universal por dialéctico, por singular e por estar establecido na Terra Chá, en Galiza.

En fin, o acontecemento que representa a obra poética de Manuel María, que é quen de crear un novo imaxinario e un novo simbólico para Galiza, supón, nese eido, unha aportación singular á nosa identidade, tanto individual como colectiva.

Director: Guillermo Rodríguez Fdez.
T. 658 58 50 49

guillermo@novasdoeixoatlantico.com

Edita: Editorial NOVAS DO EIXO ATLÁNTICO S.L.

Avda. Sarmiento Rivera, 4-4ºD

36860 PONTEAREAS - GALIZA - T. 658 58 50 49

redaccion@novasdoeixoatlantico.com

Imprime: Publicaciones Tameiga S.L.

Publicidade: Departamento propio e axencias

publicidade@novasdoeixoatlantico.com

Fotografía: Hernández e departamento propio

Deseño e maquetación: Fran Eiró

Colaboradores:

GALIZA: Montserrat Rodríguez – Porto Ucha – Raquel Vázquez – C. Méixome – M. Xiraldez – Pérez Lema – X. Glez. Mtnéz. – M. Bragado – B. Iglesias (Mero) – Nemesio Barxa – Andrea Goro – Anxo Mena – I. Otero Varela – Susi Rodríguez – Jesús Témez Fernández – Isidoro Gracia – Rafael José Adalid – Laura de Cáceres – Kiko Neves – Ramón Mariño – Manuel Estévez – **PAIS BASCO:** Nicolás Xamardo – **CANARIAS:** Fco. Puñal

Fotografía: Dpto. Propio.

Humor: Tokio, Martirena – Pepe Carreiro – X. Marín – Xosé Manuel Fernández Montes (Hermanager Produccións) – Ignacio Hortas – Francisco Puñal – Felix Ronda – Fuco Prado – Sex – Ortifus (España) – Omar Pérez (Galicia) – Mauricio Parra (Colombia) – Cébula (Polonia) – J.Bosco e Fernández (Brasil) – Marlene – Pohle (Arxentina) – Guy Badeaux (Canadá).

Depósito legal: VG-14/2017

Xornal Cultural
para o Lecer

O libro sobre o Camiño de San Rosendo promociona a Baixa Limia e Terras de Celanova

A Deputación de Ourense ven de editar un libro sobre o Camiño de San Rosendo, escrito polas xornalistas ourensás Laura F. Espinosa e Mónica V. Lopo. “El Camino de Santiago por las tierras de Rosendo” está perfilado a través de 12 etapas, permitindo recorrer os 250 quilómetros que separan Braga de Compostela, centrándose especialmente nas sete primeiras -dende a cidade portuguesa ata Ourense- posto que o último tramo coincide coa Vía da Plata.

O deputado Pablo Pérez mantivo un encontro coas xornalistas no claustro do mosteiro de Celanova, para analizar os detalles dun libro que “é unha nova ferramenta de promoción para a Baixa Limia e Terra de Celanova”. Pérez resaltou o “bo traballo de Laura Espinosa e Mónica Lopo, dúas mulleres pegadas ao territorio e que reivindicán cada día o xornalismo local” e avanzou o compromiso do goberno provincial “para seguir construíndo provincia, con motores tan potentes

para o rural ourensán como o Camiño de San Rosendo ou a Vía da Plata”.

A xornalista Laura F. Espinosa resalta que “camiñar pola calzada que fai dous mil anos marcaron as tropas romanas é toda unha experiencia única para o peregrino”. A coautora do libro xunto a Mónica V. Lopo destaca que o trazado atravesa a “Reserva da Biosfera Transfronteiriza Gerês-Xurés, visitando xoias únicas do noso patrimonio como a igrexa visigótica de Santa Comba de Bande ou San Miguel de Celanova, son agasallos que ofrece este Camiño”.

Espinosa explica que o libro “pretende ser un granito de area máis na promoción deste gran territorio, cun patrimonio natural e arquitectónico impresionante” e agradece a colaboración de “todos os que nos axudaron a que este libro fose unha realidade e a Deputación, “pola selección da obra para a súa edición a través do certame de publicacións de 2021”.

Pola súa banda, Mónica V. Lopo explica que o “Camiño de San Rosendo e da Rainha Santa é moito máis que un roteiro de peregrinación milenaria. E tamén unha oportunidade para o rural, ese rural do que tanto se fala polo progresivo abandono que ven sufrindo dende fai anos. Este Camiño pode ser un xeito de fixar poboación ofrecendo aos peregrinos tódolos servizos necesarios. Peregrinos que ademais lle darán vida cos seus pasos”.

A xornalista define este roteiro como un “Camiño único que ofrece moito máis do que un se imaxina e que merece ser descuberto. O legado romano, xoias patrimoniais e naturais ou fermosísimas aldeas do noso rural”.

Descrición de cada etapa, perfil e mapas

No seu discorrer ata a cidade de As Burgas, o trazado proposto por “El Camino de Santiago por las tierras de Rosendo” segue -en gran parte- o marcado polos

romanos no século I coa Vía Nova -especialmente desde Terras de Bouro a Santa Comba de Bande- e que mantén intacto o seu trazado en Terras de Bouro ou Lobios.

O libro ofrece unha primeira parte que describe o patrimonio local e unha segunda coa descrición da etapa, perfil e mapas para facilitar o camiñar do peregrino por un Camiño que, segundo explican as propias xornalistas, está en proceso de acadar a oficialidade: “O CSIC-Padre Sarmiento está inmerso nun proceso de investigación para dirimir se inclúe dentro dos roteiros oficiais de peregrinación, polo que agora mesmo non conta cunha sinalización homoxénea”.

“El Camino de Santiago por las tierras de Rosendo” tamén inclúe un prólogo e un capítulo introdutorio, que contextualizan o motor deste camiño e o peso histórico de Rudesindus, bispo de Gallaecia no convulso século X e fundador de Celanova, que dá nome a este camiño.

As Xornadas de Folclore visitaron dezaseis concellos da provincia de Ourense

Ribadavia puxo punto e final á XXXVII edición das Xornadas de Folclore, un festival organizado pola Deputación de Ourense e o Centro Cultural Xaquín Lorenzo co apoio da Xunta de Galicia. Este festival volveu a situar á provincia de Ourense como punto de encontro da cultura global, con seis formacións procedentes de Chile, Colombia, Costa de Marfil, Indonesia, México e Timor Oriental visitando dezaseis concellos ourensás: Bande, A Rúa, Carballiño, Celanova, Allariz, Maceda, Manzaneda, Castro Caldelas, Viana, Entrimo, Trives, Xinzo, O Barco, Verín, Ourense e Ribadavia.

A XXXVII edición tamén supuxo a volta á normalidade despois de dous anos de parón debido as

A clausura foi no castelo de Ribadavia.

restricións sanitarias, sumando en todas as citas unha asistencia masiva, rozando a ocupación plena dos asentos dispostos para o público en cada vila.

“O resultado é moi satisfactorio, porque a verdade é que estábamos desexosos de poder celebrar de

novo este evento”, sinala o director artístico das Xornadas de Folclore, Xulio Fernández, recoñecendo a súa felicidade pola acollida que tiveron durante estes dez días tanto os artistas coma as propias xornadas, que xa miran cara o ano 2023.

Luz Casal, premio Celanova Casa dos Poetas

Luz Casal recibiu o premio Celanova, Casa dos Poetas, edición XXXVIII, como recoñecemento a “catro décadas de traxectoria profesional que constrúen a unha icona da música, da igualdade, da vida, da ética e de Galicia”.

O deputado Pablo Pérez resaltou o percorrido profesional de Luz Casal antes de sinalar que, máis aló disto, a artista, “unha galega universal”, é unha

“absoluta referencia pola súa profundidade vital e o seu compromiso coas súas raíces, con fitos como a organización do Festival da Luz”.

O acto, que foi conducido por José María Paz Gago, comezou cunha ofrenda floral diante do monumento de Celso Emilio Ferreiro e contou coa intervención musical do grupo de gaitas de Celanova e Deja Blues.

Cultura embelecerá a contorna do mosteiro de Espadanedo

Para mellorar a calidade deste espazo e as condicións de circulación da Rúa do Barrio, no entorno do mosteiro, preténdese levar a cabo as actuacións necesarias para acondicionar a pavimentación do vial e as súas beiras, actualmente degradadas e mal resoltas. Mediante esta intervención tamén se ampliará funcionalmente a sección transversal do mesmo, na zona máis estreita en contacto coa ábsida do mosteiro, mellorando a seguridade do tránsito peonil.

Unha das principais actuacións que se realizarán é a resolución das beiras do vial, dando continuidade á beirarrúa existente. Deste xeito resolverase a beira vexetal existente sen tratar, me-

dianta a execución dunha beirarrúa con pavimento de granito, o que mellorará o tránsito por esta zona, en maiores condicións de seguridade. No arranque da beirarrúa, na zona máis ao norte, esta beirarrúa estará sobreelevada con respecto ao vial rodado, en continuidade coa existente. Sen embargo, na zona máis ao sur e próxima ao mosteiro, onde o ancho do vial se reduce considerablemente, esta zona de tránsito peonil resolverase enrasada co resto do vial.

Quedarán sinalada a zona destinada á circulación de peóns, sen limitar en exceso a circulación nesta zona. A zona destinada a tráfico rodado, resolverase cunha pavimentación de transición, se-

mellante á intervención que xa se realizara fai anos no vial principal (Av. de Xunqueira de Espadanedo). Executarase un despece da pavimentación empregando unhas faixas de granito, xerando así un ritmo visual, que se complementará cunha plementería de pavimento de formigón, apto para tráfico rodado. Deste xeito, resolverase mediante unha intervención unitaria a pavimentación deste espazo e os encontros co entorno do Mosteiro, mellorando a calidade deste ámbito e poñendo en valor o propio Mosteiro.

Século XII

O principal referente arquitectónico, turístico e cultural do Concello atópase no mosteiro de Santa María, declarado Ben de

O mosteiro é Ben de Interese Cultural.

Interese Cultural. Fundado no ano 1.150 baixo a observancia de Santo Agustín, para posteriormente unirse á Orde do Cister no ano 1.170. De estilo eminente románico, consta dunha igrexa de tres corpos, así coma dun claustro de dúas plantas, do cal só se conserva unha parte.

Dada a importancia do mosteiro dentro da estrutura turística e rutas culturais da Ribeira Sacra,

xera unha considerable afluencia de visitantes. Ademais, actualmente concéntrase neste inmovible un importante foco dinámico, xa que alí se desenvolven múltiples actividades de lecer, culturais e sociais. Dende a súa rehabilitación emprázase neste edificio as oficinas da Casa Consistorial, o velorio e a biblioteca municipais, sedes de varias asociacións así coma diversos salóns de usos múltiples.

Espadanedo abriu a ruta interpretativa Porta do Canón do Sil

Remataron as obras da ruta interpretativa “Porta do Canón do Sil”, nas que a Axencia de Turismo de Galicia investiu 29.887 euros ao abeiro das achegas da orde de Infraestruturas Turísticas de 2021. O obxectivo foi a de contribuír a regular o ambiente na súa consideración de ben protexido e para elo pon o acento na posta en valor dos patrimonios naturais do Concello a través dun ruta interpretativa que busca tanto a conservación e protección de ditos patrimonios coma que os patrimonios se convertan nun recurso que axude o desenvolvemento sostible do concello.

Deste xeito, procedeuse á colocación de, a lo menos, sesenta sinais indicadores sobre postes de madeira tratada ao longo do percorrido; catro paneis informativos situados no comezo do ruta (mosteiro de Santa María), no neveiro, nunha zona de bosque representativa e na mina de wolfram.

Tamén se instalaron dúas me-

Un dos paneis informativos.

sas panorámicas no miradoiro dos Canóns do Sil e no miradoiro do Val do Medo, nas que se mostra unha foto da paisaxe que se pode ver desde elas facendo referencias á toponimia da zona e ás localidades. Así mesmo creáronse dous miradoiros paisaxísticos, colocados en puntos estratéxicos, con vistas ao val.

Os sinais indicadores, os paneis informativos, os miradoiros e as mesas panorámicas contan co nome do ruta así coma cun código QR que dará acceso aos sendeiristas desde os seus dispositivos móbiles a unha páxina web onde se contará con información, fotografías, mapas, perfís de altitude, tracks descargables para GPS e teléfonos de interese.

Congreso de Turismo Termal do 27 ao 29 en Expourense

A Organización Mundial do Turismo (OMT) celebrou na súa sede de Madrid unha reunión de traballo para preparar e lanzar o Congreso Internacional de Turismo Termal que terá como sede Expourense do 27 ao 29 de setembro. Participou o presidente da Deputación de Ourense e máximo responsable da European Historic Thermal Towns Association (EHTTA), Manuel Baltar; o presidente da Xunta de Galicia, Alfonso Rueda; e Ión Vilcu, director de Membros Afiliados da OMT, da que forman parte tanto a EHTTA como a Axencia Turismo de Galicia, presidida por Alfonso Rueda. Na reunión analizouse o programa do congreso, centrado nos “Destinos Termais Sostibiles do Futuro”, e que está organizado pola EHTTA co respaldo da OMT.

Alfonso Rueda destacou o papel referente de Galicia no turismo termal e de saúde: “España é o segundo país de Europa

con máis instalacións e promoción do termalismo e dentro de España, Galicia está á cabeza tanto en cantidade como en calidade, con eixos como Ourense”. O presidente da Xunta lembrou a “aposta” polo turismo termal e cualificouno como un puntal no modelo turístico seguro, natural, de espazos abertos e de calidade que despunta despois da pandemia. E recoñecendo a capacidade de Galicia para desestacionalizar o turismo, diversificalo e estendelo polas comarcas interiores, Alfonso Rueda incidiu na oportunidade que supón a chegada do AVE a Ourense para atraer turistas á Galicia “máis aló dos meses centrais”.

Ión Vilcu, director de Membros Afiliados da OMT -a única axencia das Nacións Unidas con sede en España- resaltou a calidade da axenda académica da cita e avanzou o compromiso da OMT coa promoción global do turismo termal.

Museo Liste, en Oseira e Vigo

Cun “fuso” que Olimpio Liste Requeiro comprou nunha feira no ano 1967 e un carro que pertencera á familia de Xosefina Fernández, o matrimonio comezou o seu traballo de recompilación de apeiros e materiais relacionados cos oficios que estaban en vías de extinción ou recén desaparecido. Cando xa tiña dúascentas pezas, procedeuse a crear o museo dándolle oficialidade cun sinxelo acto no que participou o entón director do Museo Arqueolóxico de Ourense Xesús Ferro Couselo. O espazo reaberto ao público este ano atesoura unha colección de máis de 12.000 pezas e mantén vivo o legado de moitas profesións que xa son historia. Ademais engade á faceta etnográfica outros aspectos de interese, como o feito de que a vivenda na que se atopa o museo (encostada ao antigo muro do mosteiro de Oseira) foi en tempos un albergue para as peregrinas que facían a viaxe a Compostela ou que na primeira planta do mesmo os propietarios reconstruíron a cela do último frade exclaustro, frei Pedro Pérez López. María del Carmen Fernández de la Fuente é a guía do museo desde a súa reapertura.

En Vigo tamén hai un Museo Liste, que nace a través da Fundación Liste-

Aspecto parcial do Museo Liste.

Museo Etnográfico de Vigo, que recolle o legado de Olimpio Liste no campo da etnografía, a través do que ofrecer unha visión globalizadora do patrimonio etnográfico gallego. Conta con nove salas de exposición permanente, distribuídas en tres plantas. Está ubicado na rúa Pastora, 22.

Mosteiro de Oseira, premio Europa Nostra en 1990

O Mosteiro de Santa María a Real de Oseira é un referente na arquitectura galega e de toda a Península. Comezou a súa andadura histórica no ano 1137 cando un grupo de monxes retirouse á soidade integrándose na Orde do Císter en 1141, baixo a dependencia de Claraval. Nun principio comezaron con edificios moi modestos que foron ampliándose a medida que foi despregando o potencial económico da casa, mercé ás continuas donacións que se lles fixo, e ás compras efectuadas polos propios monxes.

No ano 1929 e tras atoparse o edificio case en ruínas e despois dun século abandonado, sendo Bispo de Ourense o Dr. Cerviño, un grupo de monxes retorna a Oseira para, en primeiro lugar dar vida a aquel enorme edificio e recuperalo sendo tarefa ardua e complicada debido á falta de medios. Con gran tesón, ganas e fe os monxes, baixo a súa propia dirección, comezan as obras de restauración alcanzando meritorios premios e recoñecementos polo labor realizado. En 1990 recibiron o Premio “Europa Nostra” entregado pola Raíña Sofía.

Dentro da estrutura tamén xacen es-

Templo monástico construído nas últimas décadas do s.XII e nas primeiras do XIII.

culturas de José Gambino, Mateo de Prado, San Famián e San Gao. Outra estrutura de patrimonio relixioso leva por nome, “A Igrexa Abacial”. Estrutura construída entre os anos 1200 e 1239, aproximadamente. Está considerada unha obra mestra en arquitectura cisterciense na Península Ibérica cun estilo románico. Dentro da igrexa existe un habitáculo coñecido como a “Sala das Palmeiras” que está sostida por catro columnas centrais.

Bar FUENTEFRÍA

Afumados
Carnes
Clásicos
Queixos
Ensaladas

Rúa Viriato, 6
OURENSE

Café BAR O VATICANO

Almorzos - Tapas

Tlf. 988 28 26 78

Praza Maior, 10. CEA (Ourense)

jba servicios inmobiliarios info@jbainmobiliaria.com 988 10 20 75 www.jbainmobiliaria.com	ORO Y PLATA +25 años a su servicio Sto. Domingo 37, Entresuelo, Ourense enfrente confitería 988 232 903	Orixe PUBLICIDADE E COMUNICACIÓN Diseño · Imprenta Rotulación · Eventos Francisco de Moure 20 • Ourense 988 60 70 75 www.orixepublicidade.es	MERCERÍA CRUZ Rúa Dr. Maraño 1 Ourense 988 049 333 625 484 781
---	---	--	--

Os Remedios, A Saleta, San Miguel e O Rosario, festas en Cea antes de rematalo ano

O Concello de San Cristovo de Cea, con máis de dous mil habitantees (a maioría mulleres) pertence á comarca do Carballiño. Conta con celebracións cada ano que destacan moito entre os seus veciños e turistas, unha das máis populares é a do "Entroido", onde hai espectáculos, sorpresas, comidas, chocolate con churros e "queique" e festas infantís. Podese gozar de grandes xornadas carnavalescas con moito ambiente cheo de alegría, cor e diversión. En Cea tamén dan vida a unha celebración relixiosa: San Bieito do Maraño. Este festexo secelebrase na capela de San Benito do Maraño dúas veces ao ano; primeiro no mes de marzo (San Benito de inverno) e logo en xullo (San Benito de verán).

Outras celebracións festivas son a Festa Exaltación do Pan de Cea o primeiro domingo de xullo; San Cristovo (Patrón do Concello) o día 10 de xullo; A Saleta, os días 24 e 25 de setembro, na vila; Santa Lucía, o 13 de decembro, en San Facundo; San Bieito do Maraño: 21

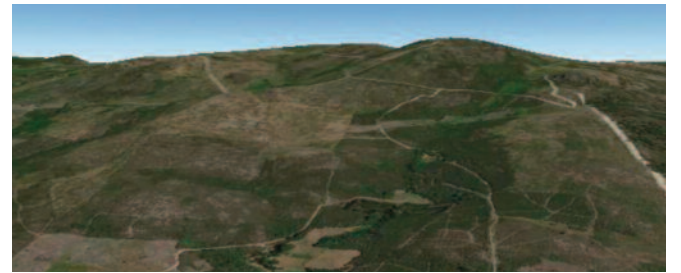

A Praza Maior de Cea na Festa recente do Pan.

de marzo e 11 de Xullo (romería), en Longos; San Martiño o 11 de novembro, en Lamas; Santa María la Real o 18 e 19 de agosto, en Oseira; San Pedro, o primeiro domingo de agosto, en Vales; San Campio, o último fin de semana de maio, en Covas; A Pascua, o Domingo de Pascua, na Grela; Santa Agueda e San Brais, os días 2 e 3 de febreiro, en Castrelo-Casasnovas;

Virxe do Rosario, a segunda fin de semana de outubro, en Pereda e en Fondo de Cea; San Pantaleón, o último fin de semana de xullo, en Viaduedo; San Bieito de Souto, o 21 de marzo e 11 de xullo (romería), en Souto; San Pedro, o primeiro domingo de xullo, en Mandrás; San Miguel, o 29 de setembro, en Vila-seco; Virxe dos Remedios, o día 8 de setembro, en Viña.

Serras da Martiñá e Madanela

Serra da Martiñá.

O termo municipal de Cea está atravesado pola estrada N-525 entre os puntos quilométricos 256 e 262, ademais de por a autovía autonómica AG-53 (Dozón-Ourense) e as estradas provinciais OU-504, que permite a comunicación con Carballino, e OU-901, que se dirixe cara a Carballedo (Lugo).

En canto ao relevo, no Concello de Cea existen dúas zonas ben diferenciadas. A zona norte ocupa dous terzos do territorio e está sucada por unha cadea montañosa que une Serra da Martiñá (1039 metros) con Serra da Madanela, (en Piñor), en dirección nordeste-suroeste. A

zona sur, limitante con Carballiño e Piñor, forma unha penillanura que descende suavemente cara a "Os Chaos de Amoeiro". Conta cunha nutrida rede hidrográfica (río Silvaboa, río Barbantiño e numerosos regachos) subsidiaria de conca do río Miño pola súa marxe dereita. A altitude oscila entre os 1039 metros (pico A Martiñá) e os 280 metros a beiras do río Barbantiño. A sede do municipio álzase a 525 metros sobre o nivel do mar.

Noroeste: Piñor. Norte: Dozón (Pontevedra) e Carballedo (Lugo). Nordés: Carballedo. Oeste: Piñor e Carballino. Leste: Carballedo e Villamarín. Suroeste: Maside. Sur: Amoeiro. Sueste: Vilamarín.

restaurante
Casa Testa
Carretera Ourense-Santiago, Km. 255
Faramontaos de Viña-S. Cristovo de Cea
Telf.: 988 28 22 80

Casa Mañoso
Turismo rural
na Vía da Prata
988 28 26 52
687 932 467
670 039 582
Rúa Campo da Feira, 6. CEA. Ourense

Nós, a Xente do Redor
Subscríbete en
Tlf. 988 60 70 75
Tlf. 672 435 891

Xa a Venta:
lámina de "Paco Ascón"
de agasallo co número 7

Orixe

Nós, a Xente do Redor
Revista Cultural

f

Premio María Moliner para a biblioteca do Pereiro

A Delegación do Goberno ven de anunciar que 13 concellos de Galicia resultaron premiados polos seus proxectos de animación á lectura presentados polas bibliotecas municipais dentro da XXII edición dos premios María Moliner. Este premio, ademais do recoñecemento, supón a concesión de preto de 3000 euros para cada biblioteca que serán destinados a compra de libros ou publicacións periódicas.

Os galardóns recoñecen os mellores proxectos de animación á lectura dirixidos a tódolos veciños e, en especial, aos colectivos con dificultades para o acceso á lectura. O obxectivo e seguir o ideal de María Moliner de que “cualquier lector pueda conseguir el libro que le interese”. “Ledos con este recoñecemento que acredita un traballo ben feito durante moitos anos e que seguiremos a realizar para mellorar canto poidamos o ser-

Interior da biblioteca municipal.

vizo aos nosos veciños” dí o alcalde a este respecto.

No Pereiro de Aguiar o edificio que alberga a biblioteca é o do antigo consistorio e polo tanto parte moi importante da historia local. A mellora constante do mesmo e do seu entorno é un obxectivo que persegue o Concello. Froito deses esforzos son as melloras que teñen acadado: da eficiencia enerxética e do confort dos seus usuarios. Tamén

da súa contorna dentro da primeira fase de humanización do Concello.

Cunha subvención da Consellería de Cultura da Xunta, “daremos un paso máis e abordaremos a mellora da envolvente da edificación e un tratamento integral das súas fachadas para recuperar o seu aspecto orixinal retirando todos os elementos que se foron engadindo co paso do tempo e que desvirtúan esa contracción”.

A selección española de xoquei herba no Pereiro

A selección española de xoquei herba que participou nun torneo en Ourense tivo día de descanso e acordaron coñecer algo do entorno da capital. Escolleron O Pereiro e foron facer unha visita breve pero moi agradable. Estiveron o presidente da Federación Española, directi-

vos galegos, corpo técnico e xogadores que disfrutaron da contorna e da gastronomía. Tamén estiveron moi atentos con veciños que se lle achegaron a saudalos e sacarse fotos con eles. Prometeron volver porque a experiencia foi moi boa, segundo nos transmitiron.

Brigada medioambiental para O Pereiro e Nogueira

Traballos na ruta dos muíños.

A Xunta de Galicia recoñece o traballo feito nos dous anos anteriores e concede novamente axuda para a posta en funcionamento dunha brigada co fin de manter e mellorar as rutas de sendeirismo e camiños tradicionais nos concellos do Pereiro de Aguiar e Nogueira de Ramuín. A brigada está formada por cinco membros e escomenzou os seus traballos na ruta dos Muíños do Loña continuando logo polas outras abertas nos últimos anos así como camiños favorecendo a mobilidade sostible e a práctica do

deporte.

A aposta polo sendeirismo posibilitou que nos últimos tres anos O Pereiro conte con máis de cincuenta quilómetros de rutas sinalizadas e listas; moitos camiños tradicionais recuperados facendo do concello un lugar idóneo para a práctica do sendeirismo e a promoción de hábitos saudables que levou a que “sexamos recoñecido como un dos concellos Saudables de España pola Federación Española de Municipios e Provincias” informa o alcalde Luís Menor Pérez.

A olería de Loñoá protagonizou a festa etnográfica do Pereiro

Rematou a festa etnográfica do Pereiro para recuperación da memoria dos oficios tradicionais do concello e, en especial, de exaltación da tradición oleira de Loñoá. “Magnífica xornada entorno ao noso pasado, as nosas tradicións con especial mención a oleiría no pobo onde naceu e que loita por non esquecer e aínda recuperar esta tradición tan arraigada”, resumiu o alcalde. Ao longo de todo o día centos de persoas acudiron a participar nas moitas actividades que tiveron lugar no marco desta festa demostrando que a mesma volveu moi viva e con moitas ganas de medrar e de ter continuidade despois de que nos dous últimos anos non puidera celebrarse por mor da pandemia.

Os artesáns que expuxeron e venderon os seus produtos,

O Pereiro celebrou a terceira edición etnográfica.

os diferentes obradoiros que mostraron a esencia dos oficios tradicionais, as actuacións musicais, as actividades para os máis novos e por suposto a gastronomía que tivo un enorme éxito. “Todo conformou unha extraordinaria oferta que foi moi ben valorada polos moitos visitantes da festa” subliña Luís

Menor.

“A festa naceu do pobo e, a pesar das poucas edicións que leva e da interrupción da Covid-, está cada vez máis afianzada e vai a máis en cada edición con modestia pero con firmeza e boa base para atopar o lugar que lle corresponde no panorama de festas da nosa provincia”,

Sendas peonís en As Vendas, Santa Baia, Medorra e Paiseo

A Xunta adxudicou por preto de un millón de euros as obras de execución das sendas das Vendas e Santa Baia, nos concellos de Esgos e do Pereiro de Aguiar. A intervención, adxudicada á empresa Oresa Construcción y Servicios Globales, S. L., iniciárase previsiblemente na primeira quincena de setembro, despois dos actos expropiatorios que se realizarán a finais de agosto.

Estes novos itinerarios executaranse pola marxe esquerda da vía autonómica OU-536, e sumarán algo máis de 3 qm de lonxitude, ao seu paso polos citados municipios ourensáns. A actuación prioriza o reforzo da seguridade viaria dos usuarios vulnerables da estrada, especialmente dos peóns, e o fomento da mobilidade sostible, máis respectuosa co medio.

A primeira senda, nas Vendas, iniciárase no límite entre os municipios de Esgos e O Pereiro, no cruce de Ordelles, transcorrendo

logo integramente por este concello de Esgos ata rematar no cruce de acceso á Cabalgada. Será un itinerario de preto de 1 qm.

A outra senda, a de Santa Baia, discorrerá polo municipio veciño do Pereiro de Aguiar, nun treito de 2 qm, desde a glorieta da OU-536, no punto quilométrico 8+800 ata, aproximadamente, o quilómetro 11 da estrada. Neste caso hai un punto onde será necesario reducir os carrís, aos 3 metros de ancho, para encaixar o itinerario sen afectar a un muro que ten protección do patrimonio cultural.

As sendas terán ancho variable, cun mínimo de 2 metros, e pavimento de formigón coloreado, agás nun treito que será en cor natural para unha mellor integración. Os itinerarios estarán separados da estrada por diferentes elementos: cuneta revestida e con perfil de seguridade; vexetación máis bordo; bordo, ou a combinación destes 3 elementos, para separar o tráfico rodado dos

peóns, reforzando a seguridade.

Tamén se executarán cunetas de seguridade e traballos de drenaxe, reposición de servizos afectados, preinstalación de alumeados públicos, reposición de sinalización. Instalaranse 4 novas marquesiñas para garantir unha espera máis confortable aos veciños que se desprazan en transporte público. A intervención está financiada con fondos europeos FEDER do programa operativo 2014-2020 e ten un prazo de execución de 6 meses.

Medorra e Paiseo

A consellería de Infraestruturas e Mobilidade adxudicou por case 880.000€ a execución das obras das novas sendas na Medorra e Paiseo, nos concellos do Pereiro de Aguiar, San Cibrao das Viñas e Paderne de Allariz. Os traballos, adxudicados á UTE Construcciones Orega, S. L. - Coviastec, S.L., teñen o obxectivo de fomentar a mobilidade urbana e interurbana sostible coa construción de itinerarios peonís. As actuacións

Resultado previsto logo da execución das obras.

centraranse nas zonas que carecen de espazo para o tránsito de peóns, ofrecendo unha importante mellora da seguridade viaria aos veciños destes tres municipios e facilitando os seus desprazamentos a pé, ao tempo que se revalorizan as zonas polas que pasan.

A Xunta prevé iniciar as obras en setembro. Os traballos terán un prazo de execución de seis meses. O obxectivo é que os novos itinerarios poidan estar xa ao servizo dos veciños na primavera do 2023. A intervención prevé a construción de dous itinerarios peonís na marxe esquerda da estrada OU-101 que sumarán en total 2,8 qm. No caso do iti-

nerario na Medorra discorrerá polos tres concellos, e na senda do Paiseo, polo concello de Paderne de Allariz.

A senda da Medorra terá unha lonxitude de 2,1 qm, transcorrendo na súa meirande parte polo municipio do Pereiro de Aguiar. O itinerario comeza ao pasar o cruce co regato de Pazos e transcorre pola marxe esquerda ao longo do Parque Tecnolóxico de Galicia ata chegar ao termo de Paderne. Neste treito de actuación prodúcese o cruzamento coa outra vía da Xunta, a estrada OU-537, onde esta senda solaparíase en execuciónna contorna dos parques empresariais.

Sete locais sociais do Pereiro serán reformados

A Xunta ven de notificar a resolución da súa orde de axudas a asociacións de veciños e mulleres rurais onde o Concello do Pereiro conseguiu un moi bo resultado xa que sete locais veranse mellorados e os equipamentos dos mesmos ampliados.

Os locais de: Calvelle, A Derrasa, Os Gozos, Loñoá, Pedraio, Veiga de Abaixo e Vilariño recibirán a axuda para acometer diferentes obras dirixidas fundamentalmente a mellora súa accesibilidade, aforro enerxético, condicións de confortabilidade para os seus asociados. Tamén completarán con esta subvención o seus equipamentos coa adquisición de mesas, sillas, estanterías, ordenadores e impresoras.

Recorda o alcalde, Luís Menor Pérez, que “o apoio do noso concello ao movemento veciñal na tramitación destas axudas foi

Aspecto dun dos locais sociais que serán reformados.

total cun asesoramento técnico e axuda administrativa para elaborar e tramitar as mesmas de xeito que o resultado non pode ser mais satisfactorio. traballo. No ano 2020 recibimos seis axudas e ao ano seguinte, catro. Coas actuacións suman 17 axudas conseguidas, é dicir, un total de case 300 mil euros que se invisten no noso concello para mellorar locais sociais e os equipamentos para os disfrute dos nosos veciños”.

Deste xeito O Pereiro colócase a cabeza dos concellos de Galicia que máis axudas conseguiron nestas convocatorias logrando un gran avance no apoio ao movemento veciñal.

“Moi contentos por este resultado continuaremos a traballar con toda a intensidade para seguir atraendo inversión, que en todos os ámbitos, melloren a calidade de vida dos nosos veciños”, conclúe o rexidor municipal.

O Pereiro axuda ás familias

O Concello de Pereiro de Aguiar aprobou a convocatoria das axudas en materia de política social e deporte. Tamén aprobou as de apoio á natalidade, as de familias numerosas e tamén as que son para compra de material informático como apoio ao es-

tudo. A subvención para libros e material escolar xa está convocada e tamén se pode solicitar a reserva para a aula concilia.

O Concello acaba de terminar unha intervención integral na fonte e o lavadoiro de Castadón, que contou co apoio da Xunta.

Equipamentos para casas da cultura

Os concellos de Vilar de Barrio, Cartelle, Pereiro de Aguiar, Cenlle, Allariz, Vereia, O Carballiño e Coles recibirán 94.754,40 euros para mellorar locais, auditorios e casas da cultura. As subvencións permitirán reforzar os equipamentos culturais de Galicia con diferentes actuacións

que inclúen ata dotar de equipamento e mobiliario, realizar obras de reforma, ampliar, modernizar ou mellorar os inmobles ou adquirir materiais técnicos. Tamén se inclúen actuacións para actuar sobre a accesibilidade, a iluminación, o son e equipamento de novas tecnoloxías.

Redacción LUGO

Exposición sobre os 25 anos da Coral Polifónica do Concello de Monforte

José Tomé Roca, alcalde de Monforte, e María del Carmen Lobo, presidenta da coral, inauguraron a exposición que conmemora os 25 anos da Coral Polifónica do Concello de Monforte, e que permanecerá exposta na Casa da Cultura Poeta Lois Pereiro.

Esta mostra percorre os 25 anos de historia da Coral a través de carteis e fotos das actuacións máis destacadas, dípticos dos programas musicais, referencias a grupos e corais coas que se fixeron concertos conxuntos, agasallos e outros materiais relacionados coas máis de 240 actuacións da Coral. A exposición tamén conta cun vídeo recopilatorio de hora e media de

duración, que recolle as principais actuacións da Coral ó longo destes 25 anos de historia. Esta exposición forma parte das diversas actividades que o Concello organiza para conmemorar este 25 aniversario da Coral, efeméride que se cumpriu o pasado ano pero que, debido á incidencia da Covid-19, decidiuse conmemorar unha vez a pandemia o permitiu.

A Coral foi fundada en marzo de 1996, sendo o seu primeiro director Xoan Antón Vazquez Casas. En maio de 1997, faise cargo Fernando Sanmartino Pérez, que na actualidade compaxina a dirección da Coral coa actividade de director do Conservatorio e da Banda de Música do Concello de

Monforte. Está integrada actualmente por 50 voces mixtas e seu repertorio inclúe música sacra, música popular galega, panxoliñas, e habaneras.

A Coral realizou un total de 238 actuacións, das cales 143 foron en Monforte e 81 en Cee, Ribadeo, Marín, Pontedeume, Mondoñedo, O Grove; Cudillero, Mieres, Villaviciosa, Candás) e Zamora e León. Tamén destacan as 14 prestixiosas actuacións en Suíza, Francia, Italia, Dinamarca, Alemaña, Suecia, Bélxica e Portugal.

En música sacra, destacan as súas actuacións na catedral de Tui, en Nosa Señora das Neves, e en San Martiño Pinario, en Santiago de Compostela. No ano 1999

Inauguración da exposición na Casa da Cultura Lois Pereiro.

gravou o seu primeiro CD de polifonía variada.

O Concello de Monforte colabora estreitamente coa Coral Polifónica a través de diversas liñas de actuación, proporcionándolle un local de ensaios, no edificio multiusos, aportando a figura do director da Coral, sufragando as súas saídas para a realización de concertos, para a súa participación no programa "Europeades", ou os intercambios con outras corais e

adquirindo o material que necesitan para desenvolver a súa actividade. Froito desta colaboración, a Coral participa anualmente en concertos e actividades organizadas pola Concellería de Cultura: concertos de Nadal, Concerto de Habaneras, festas patronais, así como outros concertos institucionais, relixiosos, interpretacións en inauguracións e diferentes actividades culturais, sociais e educativas do Concello.

Virxe de Montserrat patroa de Monforte

José Tomé Roca, alcalde de Monforte, presidiu os actos de conmemoración do día da patroa de Monforte, o luns 15 de agosto, actos litúrxicos que se celebraron na Igrexa da Régoa, nos que tamén participaron diversos membros da Corporación Municipal así como representantes dos Corpos e Forzas de Seguridade do Estado, alcaldes e outras autoridades.

Tras a celebración da Eucaristía, no atrio da igrexa da Régoa tivo lugar á ofrenda floral a cargo do alcalde ante a imaxe da Virxe de Montserrat, e tras dous anos de ausencia pola pan-

demia, recuperáronse as danzas tradicionais na súa honra, a cargo do Grupo de Baile Tradicional e a Banda de Gaitas do Concello de Monforte.

O prato forte no programa das festas patronais foron os fogos de San Vicente e o posterior concerto de Ana Mena ás 00:30 na praza da Compañía.

O instituto monfortino Daviña Rey será rehabilitado

A Consellería de Educación rehabilitará o instituto IES Francisco Daviña Rey de Monforte de Lemos cun investimento de máis de 1,5 millóns de euros. A previsión é que as obras, que teñen un prazo de execución de cinco meses, comecen en novembro, dado que son compatibles coa actividade lectiva ordinaria.

A actuación proxectada divídese en dúas partes. A primeira delas está centrada na eficiencia enerxética, para o que se colocarán novas fiestras de carpintería de aluminio con rotura de ponte

térmico e vidro dobre baixo emisor. Ademais, mudarase a actual cuberta por unha nova de panel con illamento de 80 mm de espesor, incluíndo a substitución de baixantes e canalóns; e aplicarase illamento nas fachadas e instalárase un novo falso teito. Non se renovarán as luminarias xa que o centro xa dispón de iluminación LED en todo o recinto.

A segunda parte da intervención contempla traballos diversos de reforma do instituto, entre eles labores de pintado, acabados e sinalización, entre outros.

Fai valer os teus dereitos!

Recupera os teus cartos sen provisión de fondos.

881 964 020

· CLÁUSULAS DE CHAN E GASTOS ·
· ACCIÓNS DO BANCO POPULAR ·
Ampliación de capital 2016

PÉREZ - LEMA
Avogados e consultores

Bancario - Mercantil - Penal - Administrativo
Concursal - Laboral - Litigacións en xeral

www.xoanantonperezlema.com Fontán, 4 - 3ºD. 15004, A Coruña

Artesanía de Galicia en Sober impulsou a divulgación dos oficios

Francisco Conde, vicepresidente primeiro e conselleiro de Economía, Industria e Innovación, visitou o encontro Artesanía de Galicia na Ribeira Sacra, que se celebrou nos pendellos do Santuario de Nosa Señora de Cadeiras (Sober).

Este encontro, organizado pola Xunta, pon de relevo o papel da Artesanía de Galicia como dinamizador económico do rural galego. Así, o sector contribúe á creación de emprego e riqueza, ademais de constituír unha parte fundamental do patrimonio cultural e do atractivo turístico de Galicia e da Ribeira Sacra. A provincia de Lugo conta cun total de 119 obradoiros de Artesanía de Galicia, un 35% máis que a finais de 2019.

Artesanía de Galicia na Ribeira Sacra é un evento de comerciali-

O encontro durou unha xornada.

zación directa e de divulgación dos oficios artesanais no que participaron 22 obradoiros da marca Artesanía de Galicia. Os 19 expoñentes que comercializaron as súas pezas neste encontro representan 11 oficios diferentes: a marroquinería, a madeira, a elaboración de roupa, o pirogravado,

a cerámica, o téxtil, a olería tradicional, a xoiería, os xoguetses, a bixutería e o vidro.

Celebráronse tamén tres obradoiros gratuítos e abertos ao público, centrados na iniciación ao torno cerámico; a olería de Gundivós e os remates de xoguetses de madeira.

Ladróns levaron diñeiro dos cepillos do santuario de Cadeiras

O Concello de Sober denunciou dous roubos cometidos de noite en Cadeiras, que afectaron ó santuario da Virxe dos Remedios e á taparía aberta nas súas proximidades. A Garda Civil puxo en marcha unha investigación para identificar os ladróns que causaron danos materiais tanto na igrexa como no local de hostalería, de titularidade municipal e rexentado polos propietarios da adega Tear, da subzona de Amandi.

Os asaltantes danaron dúas portas do templo para acceder ao seu interior, do que levaron o diñeiro en metálico depositado nos cepillos. Neste santuario celébrase cada ano a romaría da Virxe dos Remedios a comezos de setembro. Os oficios relixiosos celébranse todos os domingos aos que acoden os veciños das localidades cercanas: Pinol e Lobios.

Nesta ocasión non hai constancia de que se subtraese algo

Santuario de Cadeiras (Sober).

diferente aos donativos. Pero a finais da pasada década dos noventa esta igrexa sufriu un roubo por parte dunha banda especializada na venda de imaxes relixiosas no mercado negro. Entón levaron do santuario unha talla que foi recuperada posteriormente e entregada ao Bispado de Lugo para a súa custodia.

Tanto o santuario como a taparía atópanse nun lugar apartado, a bastante distancia das casas máis próximas do pobo de Pinol, de onde sae o ramal da estrada que conduce a Cadeiras onde se sitúan miradoiros sobre o río Sil.

Sober celebrou con éxito a Feira da Rosca e o túnel do viño de Amandi

Sober celebrou a edición 25 da Feira da Rosca repartindo gratuitamente, en quince minutos, dúas mil racións da rosca con queixo ou mel. Na celebración participaron tres postos de rosqueiros, dous de olería, tres de mel, catro de queixo, dous de artesanía, a Librería da Proencia e Cachenas de Pantón. A degustación organizada polo Concello resultou exitosa logo de dous anos de ausencia.

"A rosca é basicamente pan doce, pero a súa elaboración é un segredo de cada rosqueiro, aínda que de base leva fariña de trigo, ovo e azucre. Tamén hai quen lle bota anís ou algún outro ingrediente", comentou o alcalde Luís Fernández Guitián.

De todas as parroquias sobeiras a de Millán é a de maior tradición. Afirmar que alí se atopa a receita ideal, que garante as mellores proporcións e un sabor idóneo. "Era habitual levar a rosca a todas as feiras en Terra de Lemos e Terra de Caldelas, ademais dos días de festa", en-

Cata no túnel do viño de Amandi.

gadío o rexedor. Lembrou que, como tantos outros oficios, o de rosqueiro estivo a piques de perderse. Só quedaba un en todo o municipio cando o Concello creou a festa de exaltación. "A aquela primeira Feira da Rosca viñeron cinco rosqueiros e dende entón, ata algúns particulares se puxeron a facer roscas, que seguen cociñándose polas festas e mesmo repártense polas casas", relatou Guitián.

O alcalde estivo acompañado por varias autoridades locais e comarcais. Entre os asistentes

atopábase o seu homólogo de Pantón, José Luis Álvarez e o secretario xeral do PSdeG-PSOE, Valentín González Formoso, quen acudiu acompañado de diversos dirixentes socialistas locais.

O Concello tamén organizou a cuarta edición do Túnel do Viño de Amandi coa participación de Vinosacra e coa colaboración da Consellería do Medio Rural e Torre de Núñez. Asistiron trinta adegas desta subzona da denominación de orixe Ribeira Sacra, que acudiron con máis de 60 referencias de viños para ser catados.

Augas de Galicia mellora o sistema de saneamento de Celeiro

Augas de Galicia vén de comezar as obras de mellora do sistema de saneamento de Celeiro, en Viveiro, que suporán un investimento autonómico de máis de 3,8 M€. Unha vez realizados os traballos previos de instalación de case-tas, agora estase a avanzar no acopio da tubaxe para a nova condución de vertido, así como dos lastres, que se están a fabricar in situ.

A intervención prevé a construción dun novo bombeo e un depósito de retención, que levarán directamente as augas residuais de Celeiro cara ao novo pretratamento da depuradora de Viveiro. Os traballos, cun prazo de 12 meses, inclúen a mellora da condución de vertido submarino da depuradora municipal, ampliada para asumir o incremento de de-

manda procedente deste núcleo.

Construírse unha nova condución de sumidoiro submarino que se conectará ao actual tramo terrestre e que funcionará por gravidade a través dunha cámara de carga situada a continuación da desinfección da depuradora. Esta nova intervención de saneamento de Celeiro súmase ás obras de ampliación da depuradora municipal, que está a ser ampliada pola Xunta para asumir o incremento de demanda procedente deste núcleo.

Deste xeito, ambas actuacións completarán o saneamento da ría de Viveiro, que supoñen un investimento conxunto da Xunta de preto de 8 millóns de euros. Estas actuacións son cofinanciadas pola Unión Europea no marco do programa operativo FEDER Galicia 2014-2020.

Lourenzá prepara as Letras Galegas de Fernández del Riego

A Xunta de Galicia mantivo unha primeira toma de contacto coa asociación cultural Patrimonio Laurentino co obxectivo de comezar a traballar nas actividades culturais que acollerá Vilanova de Lourenzá, co gallo da celebración das Letras Galegas do ano 2023, dedicadas a Francisco Fernández del Riego. Na reunión participaron o secretario xeral de Política Lingüística, Valentín García; o delegado territorial da Xunta en Lugo, Javier Arias, e a presidenta do colectivo, Remedios Gallo.

A xuntanza serviu para perfilar unha programación que, segundo apuntou Arias, “situará a esta vila mariñá, berce do intelectual homenaxeado, no mapa cultural

de Galicia ao longo do vindeiro ano”, logo de que a Real Academia Galega acordase en sesión plenaria lembrar a figura deste autor lugués. Valentín García concretou que as accións previstas pola Xunta de Galicia a través do seu departamento “buscarán o seu recoñecemento his-

tórico e a divulgación do seu traballo a prol da lingua e da galeguidade”.

Fernández del Riego naceu en Lourenzá en 1913, estudou Dereito e Filosofía e Letras en Santiago e en Madrid; foi un dos artífices da Editorial Galaxia, revista Grial e Biblioteca Penzol, ademais de impulsor de moitas outras actividades culturais e membro da nova xeración de intelectuais galegos que deron continuidade ao ideario do Grupo Nós, e tamén foi nomeado membro da Real Academia Galega.

Ao longo da súa vida recibiu numerosos premios como a Medalla Castelao, Pedrón de Ouro e o título de Doutor Honoris Causa pola Universidade de Vigo.

Plan de recuperación integral do Courel

A Xunta quere rexenerar a Serra do Courel.

A Xunta constituíu unha comisión interdisciplinar co obxectivo de deseñar un plan de recuperación integral do Courel tras o incendio acontecido o pasado mes de xullo.

A comisión constituída estará integrada por diversos expertos en varias materias co obxectivo de que as medidas e accións que se acometan sexan froito dunha visión e perspectivas globais. “Trátase de non deseñar medidas illadas, senón de definir unha folla de ruta a seguir no futuro para acadar esta recuperación”, aseverou a conselleira.

Ademais de responsables da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e do Concello de Folgoso do Courel, tamén formarán parte da comisión representantes do Instituto de Biodiversidade Agraria e Desenvolvemento Rural (Ibader), do xeparque mundial Unesco Montañas do Courel, da reserva da biosfera Ribeira Sacra e Serras do Oribio e do Courel, profesionais dos eidos da bioloxía, do paisaxismo e da arquitectura, así como membros da asociación de veciños.

Pantón, Sober e O Saviñao fixeron repoboacións forestais

A Xunta de Galicia entregou os diplomas aos alumnos do obradoiro de emprego Ricra V, que se desenvolveu en Pantón, Sober e O Saviñao. Foi promovido polos concellos e financiado pola Consellería de Promoción do Emprego e Igualdade con 347.000 euros. O delegado territorial de Lugo, Javier Arias, quen participou no acto xunto cos respectivos alcaldes, sinalou que o taller contou con 20 prazas e impartiu as especialidades de Montaxe e instalación de construcións de madeira, con oito inscritos, e Repoboacións forestais e tratamentos silvícolas, na que se inscribiron doce alumnos.

O alumnado tivo acceso a un contrato de traballo durante os nove meses de duración da actividade, que incluíu formación teórica e práctica de calidade da man de expertos. “Os obradoiros teñen en conta a realidade social e económica das zonas nas que se desenvolven e se adaptan á demanda das empresas da contorna”, salientou Arias. “Ao mesmo tempo”, dixo, “re-

Alumnos e autoridades.

alizan obras e servizos moi importantes a nivel local”.

O programa contemplou a colocación de mobiliario urbano en diversas localizacións de titularidade municipal dos tres concellos. En Pantón acometéronse traballos de acondicionamento no Castro, o campo da festa de Ferreira, a área recreativa de Maiorga e a ruta de sendeirismo de Marce e Atán. En Sober fixeron labores de mantemento de miradoiros como os de Pena do Conde, A Cividade, Muíños da Xábrega-Os Chancís, Santiorxo,

Cadeiras e O Castelo. Polo que respecta a O Saviñao, realizaron actuacións forestais e de carpintaría na Devesa e a praza de España de Escairón e no campo de feira de Currelos.

Na Zona Sur a Xunta destina 2 millóns de euros a financiar a posta en marcha de catro novos obradoiros de emprego, que se levarán a cabo en 11 municipios. Ademais, está a tramitar unha partida adicional de 10 millóns de euros para que se poidan levar a cabo máis obradoiros en toda Galicia.

Fonsagrada celebrou a XXIII mostra folclórica

A Asociación Cultural Antaruxas e Sorteiros organizou na Fonsagrada a denominada Mostra Folclórica da Fonsagrada. Emilia Llano, presidenta do colectivo, recibiu o apoio de Valentín García, secretario xeral de Política Lingüística que gabou o traballo que desenvolve a asociación pola promoción da cultura galega, “sumando ás novas xeracións ao seu proxecto e ofrecendo unha alternativa cultural e lúdica no municipio, ademais de facer po-

sible esta convocatoria, que alcanza a vixésimo terceira edición e na que se deron cita agrupacións de distintas procedencias”.

Nesta ocasión actuaron o grupo folclórico Virgen de los Ángeles, de Ciudad Real; a agrupación folclórica La Sídriña, de Asturias; o grupo de música tradicional da escola municipal Beatriz Osorio, de León, e Antaruxas e Sorteiros. Houbo pasarrúas pola vila desde as 12 da mañá e as actuacións foron a partir das 17.30 horas.

Máis información na nosa web

www.novasdoeixoatlantico.com

GADIS DÁCHE MÁIS

SORTEAMOS 3 FIAT 500 HÍBRIDOS

HATCHBACK 1.0

 Xacobeo 21-22

Participa por cada 20€ de
compra do 1 ao 28 de setembro.
Non aplicable a gadisline.com

GADIS

Hosteleiros de Lugo promocionan a gastronomía en La Vuelta 2022

A Asociación Provincial de Empresarios de Hostelería e Turismo de Lugo (APEHL) leva ata o 11 de setembro polas 21 etapas de La Vuelta, o stand “E para comer, Lugo”. Esta iniciativa pretende promover a oferta gastronómica e turística da provincia lucense a nivel internacional entre todos os visitantes que atrae a proba raíña do ciclismo en España.

Á presentación asistiron Diego Calvo, conselleiro da Presidencia

da Xunta; Nava Castro, directora de Turismo de Galicia; Jacobo García-Bobadilla Prósper, representante de APEHL; Javier Guillén, director xeral de La Vuelta e representantes dos concellos de Quiroga e Sober.

Diego Calvo destacou a importancia do turismo vinculado á gastronomía e ao deporte como elementos que contribúen a identificar e diferenciar a oferta turística e consolidar Galicia como un destino de calidade e sosti-

ble.

Con este expositor de “E para comer, Lugo” -sinalou- promove-rase a través de degustacións ou da súa guía anual os produtos de calidade e os puntos de interese turístico da provincia lucense nun evento de grande impacto mediático e de relevancia internacional.

De feito, segundo sinalou, a gastronomía é un reclamo turístico e, ademais, o segundo motivo polo que os visitantes escollen

Presentación da campaña dos hosteleiros lucenses.

Galicia para viaxar. O primeiro deles é a natureza, que tamén se pode descubrir a través da práctica do deporte. Na mesma liña, o vicepresidente segundo lembrou

que Galicia é ademais referente canto ao turismo deportivo con grandes eventos internacionais celebrados ao longo do ano en distintas disciplinas.

Xermade organiza o XXII Encontro internacional de Torneiros

Elena Fabeiro, xerente da Fundación Artesanía de Galicia, participou na presentación da XXII edición do Encontro Internacional de Torneiros de Madeira, un evento monográfico de divulgación do oficio tradicional do torneado da madeira que xa se está a converter nun referente en Europa. Como xa é habitual, a Xunta de Galicia colabora nesta iniciativa que se celebrará os días 16, 17 e 18 de setembro e que está organizada

polo Concello de Xermade.

Durante tres días, Xermade será o centro do torneado artesanal da madeira, onde cada ano acoden profesionais non só de toda Galicia senón tamén do resto de España e de Europa, así como nun espazo de intercambio e aprendizaxe para profesionais e afeccionados. Como cada ano, os torneiros convidados achegan diferentes innovacións ao oficio do torneado da madeira que enriquecen a experiencia dos par-

ticipantes no encontro.

Neste caso, Georges Baudot (Burdeos, Francia) amosará a técnica coa que crea as súas características figuras ovaladas, o torneiro británico Paul Hannaby (Gloucester), achegará coñecemento sobre a incorporación da cor para realzar as diferentes madeiras das pezas, mentres que o tamén francés Patrick Arlot (Chauvigny) amosará como emprega a fresadora para adornar as pezas torneadas.

Presentación do encontro que se celebrará do 16 ao 18 de setembro.

O programa de demostracións complétase co torneiro galego Lolo Castro (As Pontes), gañador do Premio Traxectoria 2018 nos Premios Artesanía de Galicia. Este profesional desenvolve un papel

fundamental neste Encontro de Torneiros desde a súa primeira edición, así como na divulgación e na transmisión do oficio do torneado da madeira e no impulso ao relevo xeracional do sector.

A Xunta cartografía para redactar os plans básicos de seis concellos

A Xunta de Galicia acaba de adjudicar por un importe de case 150.000 euros o servizo para a obtención da cartografía previa e necesaria para poder redactar os plans básicos municipais de seis concellos. Son os municipios lucenses de Antas de Ulla, Negueira de Muíñiz e Pantón, e os ourensáns de San Amaro, Chandrexa de Queixa e Montederramo.

Divididos en dous lotes, as empresas adjudicatarias disporán dun prazo de seis meses para completar os traballos e obter a base carto-

gráfica das 65.560 hectáreas que abranguen estes municipios, información que se utilizará como punto de partida para a elaboración dos correspondentes PBM.

Este instrumento de planeamento foi creado a través da Lei do solo e está pensado para que os concellos de menos de 5.000 habitantes e sen planeamento xeral (37 en toda Galicia) poidan desenvolver certa actividade urbanística pero sen establecer criterios de crecemento urbano.

Os plans básicos veñen a completar o abano de figuras norma-

tivas e de medidas que aprobou o actual Goberno galego desde o ano 2009 para acadar un urbanismo sostible e responsable, como son as Directrices de ordenación do territorio, o Plan de ordenación do litoral, a Estratexia da paisaxe galega, o Plan básico autonómico, ou a lei do solo e a de ordenación do territorio.

Deste xeito, a Xunta segue a apostar polos plans básicos municipais como unha ferramenta útil e axeitada para responder ás necesidades urbanísticas particulares dos municipios máis peque-

nos, avanzando na tramitación dos que xa están redactados e impulsando a elaboración doutros novos. De feito, estes 6 municipios sumaranse aos 18 que actualmente xa teñen ou están a traballar para dotarse do seu propio plan básico.

O pasado 5 de agosto foi aprobado de forma definitiva o PBM do Concello de Trabada, o primeiro de toda Galicia. No caso de Riotorto, o documento xa obtivo o informe favorable da Xunta Consultiva en materia de ordenación do territorio e urbanismo, trámite

previo á súa aprobación, prevista para o mes de setembro.

Os concellos de Ribeira de Piñón, Triacastela, Cartelle, Padrenda, Porqueira, San Xoán de Río e O Páramo están pendentes de obter todos os informes favorables preceptivos, mentres que no caso de Alfoz, Guntín, Samos, Beariz, Lobeira, Punxín, San Cristovo de Cea, Viana do Bolo e Dozón estase rematando a redacción do borrador do plan e o documento ambiental estratéxico para poder iniciar o procedemento de avaliación ambiental.